

OPONENTSKÝ POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Téma práce: Využití sociálních služeb pro osoby s poruchou autistického spektra v péči
Autor: Terezie Laura Širajová
Oponent: MUDr. Jiřina Ondrušová, Ph.D.

1. Formulace cílů	3
2. Vhodnost použitých metod	2
3. Postup řešení	2
4. Splnění cílů	3
5. Interpretace výsledků	3
6. Přínos pro praxi	4
7. Originalita	3
8. Orientace autora ve zpracovávané problematice	3
9. Práce s literárními zdroji (průběžné citace, norma)	1
10. Využití dalších informačních zdrojů	3
11. Úroveň jazykového zpracování	1-2
12. Úroveň odborného vyjadřování (terminologie)	1
13. Srozumitelnost a logická stavba textu	1
14. Formální úroveň, celkový dojem	1-2

Další připomínky a vyjádření:

Nejprve uvádím (velmi drobné) formální nedostatky, hlavní připomínky se ale týkají obsahu práce a zejména naplnění jejích cílů.

- U definic a přímých citací je nutno v odkazu uvést konkrétní stránku.
- Odkazy v závorkách by měly být sjednocené ve vztahu k textu věty: konec věty, závorka s odkazem a až za ní tečka. Nejednotnost patrná např. na str. 19.
- V Seznamu literatury chybí titul: Hájek 2014, odkazovaný v praktické části.
- V interpretaci konkrétních výsledků výzkumného šetření je třeba uvést přesné odkazy, t.zn. např.: graf č. 1; nikoli předcházející graf, druhý graf
- Chybí aktuální internetové zdroje, např.: <https://autismport.cz/>, www.helpnet.cz, www.nrzp., které mapují aktuální situaci osob s autismem a jejich blízkých v ČR.

Hlavní připomínka se týká obsahu práce, vytýčení cílů práce a cílů výzkumného šetření a zejména jejich naplnění.

První kapitola považuji obsahově za poněkud nesourodou a takřka nadbytečnou, druhá a třetí kapitola jsou správně zaměřeny na systematický popis a klasifikaci PAS. Ve čtvrté kapitole předkládá studentka výčet sociálních služeb, které jsou dle zákona č. 108/2006 Sb., určeny pro dospělé osoby s PAS.

Pokud autorka na straně 31 formulovala cíl práce následně:

„Hlavním cílem bakalářské práce bylo zmapovat dostupnost jednotlivých sociálních služeb určených pro klienty s PAS na území Plzeňského kraje.“, za stěžejní nedostatek předložené práce považuji ulpění na teoretickém povrchu tématu, tj. podání přehledu vhodných sociálních služeb, ale nezohlednění jejich reálné dostupnosti; jinak řečeno chybí významnější upozornění na jejich praktickou nedostupnost pro dospělé osoby s PAS! To by autorka jistě zapracovala, kdyby využila např. i aktuální internetové zdroje.

Na tuto situaci (kromě médií) upozorňují i odborné články. Níže cituji z článku ze dne 25.11. 2018, který upozorňuje na toto palčivé téma a uvádí výsledky nedávného výzkumu v ČR:

Klient s autismem? Sociální službu prakticky nenajde.

Výzkum dostupnosti sociálních služeb

Výzkumu se zúčastnilo 424 zařízení sociálních služeb v ČR...Podle údajů z krajských úřadů by popsanému dospělému klientovi s autismem bylo možné zajistit sociální službu jen ve 24 domovech pro osoby se zdravotním postižením a domovech se zvláštním režimem v rámci celé České republiky. Z odpovědí samotných zařízení však vyplynulo, že potřebnou sociální službu by mu ve skutečnosti poskytlo jen 7 ze 126 dotazovaných domovů. V jednotlivých krajích jsou průměrně 3 zařízení nebo sociální služby, které mohou být nabídnuty dospělým klientům s poruchou autistického spektra. Rozdíly mezi kraji jsou ale velké...

Domovy pro osoby se zdravotním postižením a domovy se zvláštním režimem odmítají velkou většinu klientů s autismem....

Jako důvod, proč by sociální služby nemohly být popsaným klientům poskytnuty, zařízení uváděla u dospělého, že by jeho chování narušovalo kolektivní soužití, klient nespadá do cílové skupiny s ohledem na typ zdravotního postižení a že by mu zařízení nebylo schopno zajistit požadovanou péči....

Všichni účastníci výzkumu shodně upozorňují, že sociální služby pro klienty s autismem chybí.

(Zdroj: <https://www.helpnet.cz/aktualne/klient-s-autismem-socialni-sluzbu-prakticky-nenajde>)

K této situaci se studentka obecně vyjadřuje jedinou větou v Závěru své práce: *„Mnoho zařízení nepřijímá tyto osoby právě pro jejich problematické chování“*, zatímco v posledním odstavci sděluje, že: *„Tato práce, zejména tedy její praktická část, by mohla sloužit jako rychlý přehled a popis jednotlivých sociálních zařízení a služeb pro osoby s poruchou autistického spektra, které jsou poskytované na území Plzeňského kraje. Pomohla by zejména žadatelům o tyto služby, a to nejen v rámci Plzeňského kraje, ale celé České republiky.“*

Toto tvrzení mě překvapuje, protože – podle mého názoru – nezohledňuje současnou reálnou situaci v ČR.

Otázky k obhajobě:

- **1.** Zmapujte situaci reálné dostupnosti sociálních služeb pro klienty s PAS na území Plzeňského kraje v praxi a sdělte výsledky.

Celkové hodnocení:

velmi dobře – dobře v závislosti na průběhu obhajoby

Datum: 24.8.2021

Podpis: